

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.fjr@regeringskansliet.se

Yttrande från Föreningen Sveriges Jägare över Renmarkskommitténs delbetänkande SOU 2023:46, ert diarienummer LI2023/03401

Föreningen Sveriges Jägare, har beretts möjligheten att inkomma med synpunkter på rubricerat delbetänkande. Föreningen Sveriges Jägare vill framföra följande.

Sammanfattning

Föreningen Sveriges Jägare anser att nuvarande ordning, där staten via länsstyrelsen, förvaltar och upplåter jakt och fiske på statlig mark fungerar bra och bör behållas framgent.

Det är föreningens uppfattning att jakt- och fiskerätten är en grundlagsskyddad rättighet när det gäller dessa aktiviteter på statens mark, i enlighet med vad som står i grundlagen §2 om alla medborgares lika värde och att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället. Alla svenskar har en grundlagsskyddad rätt till att disponera de marker som tillhör oss svenskar, dvs då även jakt och fiske. Marken, jakten och fisket ska därför förvaltas av ägaren, dvs staten.

I den eventuella händelse av att Girjasdomen blir vägledande för förvaltningen av jakt och fiske inom hela renmarksområdet innebär detta att istället för staten cirka 4000 sameer som driver renskötsel får en exklusiv beslutanderätt över cirka 50 procent av Sveriges landareal, och där jakten och fisket på all mark. Vilket står i direkt motsats till vår grundlag om att alla människor i vårt land har lika värde, såväl som äganderätten, och skulle därför vara ett politiskt beslut som svårligen kan accepteras.

Sverige är ett land som till stor del kännetecknas av beslut och regler där samhället inom alla områden arbetar för integration. Det gäller exempelvis människors ursprung, etnicitet, religion, sexuell läggning, åldersfaktorer med mera. Att införa ett system baserat på HDs dom i Girjasområdet för jakt- och fiske skulle innebära att samhället istället beslutar om lagar och regler som leder till segregation. Plötsligen är cirka 4000 personer mer värda än alla andra svenskar, inklusive den del av vår ursprungsbefolkning samerna på uppskattningsvis 20 000 icke renägande sameer, och har en exklusiv bestämmanderätt över ett antal aktiviteter och göromål på halva Sveriges yta.

I våra ögon är detta en tydlig segregation, en aktivitet utan stöd i grundlagen och en aktivitet tvärt emot alla regler om människors lika värde och integration i vårt samhälle.

Föreningen Sveriges Jägare anser av detta skäl att utredningens förslag om att alla samebyar

ska erkännas "Girjasrätt" genom urminnes hävd och att renskötselrätt erkänns som likvärdig jämfört med äganderätten förkastas. Ett sådant beslut, som dessutom vilar på en dom där HD baserat mycket av sin dom på antaganden, innebär att makten (bestämmanderätten) över jakten och fisket på statlig mark ska flyttas till Sveriges 51 samebyar. Detta skulle stå i direkt motsats till vårt samhälles grundidé om demokrati och integration. Det borde vara självklart att detta står bortom all rim och reson.

Till detta ska läggas att vi naturligtvis anser att det i denna fråga behöver tas hänsyn till såväl historiska, såväl som nutida förhållanden. Olika människor och grupper har levt sida vid sida under långa tider och påverkat varandra ömsesidigt. Ett eventuellt beslut om en ökad segregation av samhället i norr och inskränkandet av jakt- och fiskemöjligheter för en större del av befolkningen i Norrland skulle sannolikt leda till ökande konfrontationer och konflikter inom de flesta områden i de norrländska samhällena. Det är ytterst olyckligt om grupper som bor och verkar i samma del av landet ställs mot varandra och det måste vara politikens utövande, och inte exklusivt juridiken, som framöver styr utgången av denna fråga och ser till att ett för alla parter acceptabelt politiskt beslut fattas.

Tjällmo den 9 juni 2024

Thomas Ekberg

Ordförande Föreningen Sveriges Jägare